

Eesti Haigekassa
2021. aasta
eelarve
seletuskiri

Sisukord

Sissejuhatus.....	2
Eesti Haigekassa 2021. aasta eelarve	3
Tulud.....	4
1. Tervishoiuteenused.....	5
2. Tervise edendamine	11
3. Ravimid.....	11
4. Ajutise töövõimetuse hüvitised	13
5. Meditsiiniseadmete hüvitised.....	14
6. Eestis kindlustatu ravi välisriigis	14
7. Muud kulud	15
Tegevuskulud	16
Reservkapital.....	17
Riskireserv	17
Jaotamata tulem.....	17

Sissejuhatus

Eelarveprojekti ettevalmistamisel lähtusime Eesti Haigekassa nõukogu poolt aastateks 2021–2024 kinnitatud 4 aasta kulude ja kulude katteallikate planeerimise põhimõtetes sätestatud kriteeriumitest, mis võtavad arvesse nii riigi eelarvestrateegia, riigieelarve seaduse kui kehtiva tervishoiupoliitika ning haigekassa planeeritavad arengusuunad.

2021. aasta eelarveprojekti koostamisel arvestasime nii uute tõendus põhiste tervishoiuteenuste, ravimite ja meditsiiniseadmete lisamisega tervishoiuteenuste loetellu alates 2021. aasta 1. jaanuarist.

2020. aasta märksõna on COVID-19. 2020. aasta tulemust mõjutab 2020. aasta kevade COVID-19 levik, mis mõjutas enim tervishoiuteenuste osutamist. Viirusinfektsiooniga seotud erakorraliste kulude katmiseks eraldas Vabariigi Valitsus 2020. aasta lisaelarvest **23. aprill 2020 määrusega nr 28 „Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest tasumise tingimused ja kord“** alusel haigekassale kokku tervishoiu erakorraliste kulude katmiseks **213,2** miljonit eurot. Lisaks eraldas Vabariigi Valitsus 19. novembri 2020 korraldusega nr 413 täiendavalt 8,0 miljonit eurot september-detsember täiendavate COVID-19 kulude katteks. Lisaraha on nii tuludes kui kuludes kajastatud samas summas, mistõttu lisarahastuse mõju haigekassa 2020. aasta tulemile on null.

2021. aasta vaates oleme eelarvesse COVID-19 rahastamise osas arvestanud vahendid nendele teenustele ja kuluartiklitele, mis on sätestatud haigekassa tervishoiuteenuste loetelus. Põhilise osa haigekassa eelarves olevatest COVID-19 kuludest moodustab isikukaitsevahendite prognoositav kulu summas 39 miljonit eurot. Tavapärase rahastuse arvelt katame plaanilisele ravile eelneva COVID testimise kulu ning COVID nakkusega patsientide haiglaravi kulud. Täiendavalt oleme 2021. aasta eelarvesse planeerinud vahendid tervishoiuteenuse osutajate COVID-19 lisakulude katmiseks. Põhilised kulud on prognoositult seotud HVA haiglate COVID osakondade töö korraldamise ja COVID-19 patsientide raviga ning COVID-19 vaksineerimisega.

Tavapärase rahastamise arvelt toimub ka COVID-19 viirusega seotud töövõimetushüvitiste maksmine.

Eesti Haigekassa 2021. aasta eelarve

Tabel 1. 2021. aasta eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise proгноос	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise proгноосiga
HAIGEKASSA TULUD					
Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa	1 333 714	1 429 108	1 377 504	1 362 900	-1,1%
Tegevustoetus	135 723	166 405	268 305	338 204	26,1%
Tulud kindlustuslepingute alusel	1 521	1 500	1 645	1 500	-8,8%
Sissenõuded ja tulud ravikindlustushüvitistelt	1 329	1 350	1 625	1 350	-16,9%
Finantstulud	128	50	160	50	-68,8%
Muud tulud	3 687	3 000	2 000	3 000	50,0%
EELARVE TULUD KOKKU	1 476 102	1 601 413	1 651 239	1 707 004	3,4%
TERVISHOIUKULUD					
Tervishoiuteenuste kulud	1 066 908	1 161 616	1 126 425	1 266 216	12,4%
Tervise edendamise kulud	2 504	4 050	3 050	4 050	32,8%
Ravimite kulud	165 455	183 284	174 643	188 979	8,2%
Ajutise töövõimetuse hüvitiste kulud	167 352	178 462	173 528	194 967	12,4%
Meditsiiniseadmete hüvitise kulud	11 471	12 600	11 659	13 340	14,4%
Eestis kindlustatute ravi välisriigis	8 257	15 711	12 216	13 300	8,9%
Muud kulud	2 302	25 560	121 404	29 552	-75,7%
Tervishoiukulud kokku	1 424 249	1 581 283	1 622 925	1 710 404	5,4%
HAIGEKASSA TEGEVUSKULUD					
Haigekassa tegevuskulud kokku	13 383	15 100	13 305	15 000	12,7%
EELARVE KULUD KOKKU	1 437 632	1 596 383	1 636 230	1 725 404	5,4%
EELARVE TULEM	38 470	5 030	15 009	-18 400	-
RESERV					
Reservkapitali muutus	9 463	7 712	7 712	6 967	-
Riskireservi muutus	3 470	2 821	2 821	2 582	-
Jaotamata tulemi muutus	34 923	-5 503	4 476	-27 950	-
Kokku reserveide muutus	47 856	5 030	15 009	-18 400	-

Tulud

Tabel 2. Tulude eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa	1 333 714	1 429 108	1 377 504	1 362 900	-1%
Tegevustoetus	135 723	166 405	268 305	338 204	26%
Tulud kindlustuslepingute alusel	1 521	1 500	1 645	1 500	-9%
Sissenõuded ja tulud ravikindlustushüvitistelt	1 329	1 350	1 625	1 350	-17%
Finantstulud	128	50	160	50	-69%
Muud tulud	3 687	3 000	2 000	3 000	50%
Kokku	1 476 102	1 601 413	1 651 239	1 707 004	3%

Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa

Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa tulu prognoosimisel on aluseks Rahandusministeeriumi poolt koostatud sügisene majandusprognoos.

Tegevustoetus

Tegevustoetuse eesmärk on laiendada ravikindlustuse tulubaasi, et vähendada selle sõltumist vaid tööhöivel põhinevast rahastamisest ja tagada seeläbi ravikindlustussüsteemi rahastamise pikaajaline jätkusuutlikkus. Riigieelarvest kantakse eraldisena Eesti Haigekassa eelarvesse mittetöötavate vanaduspensionäride pensionite kogusummast 2021. aastal 12%.

Haigekassale eraldati 2020. aastal riigieelarvest täiendavad vahendid seoses koroonaviiruse levikust ja COVID-19 haigestumistest tulenevate suurenenud tervishoiu kulude katteks. Eesti Haigekassa tegevustoetuse eraldis aastal 2021 on 143,4 miljonit eurot, mis on mõeldud tervishoiukulude katteks ning tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks. Töövõimetushüvitise 1–3 päeva kulude kompenseerimiseks 2021. aasta 01. jaanuarist kuni 30. aprillini eraldati 2,5 miljonit eurot.

Tulud kindlustuslepingute alusel

Tulud kindlustuslepingute alusel tähendab kindlustatud inimesega võrdsustamise lepingust ja Eestis elavate Vene Föderatsiooni sõjaväepensionäride kindlustamisest saadud tulusid. Planeerimisel lähtutakse eelnevate aastate kasvutrendist.

Sissenõuded ja tulud ravikindlustushüvitistelt

Sissenõuetena kajastatakse kindlustusfirmadele esitatud liikluskahju tagajärjel väljamakstud tervishoiukulude sissenõuded ning tervishoiuteenuse osutajatele, apteekidele ja kindlustatutele kontrolli tulemusel esitatud nõuded. Planeerimisel lähtutakse eelnevate aastate kasvutrendist.

Finantstulud

Riigi kontsernikontol hoitavate haigekassa vabade vahendite, riskireservi ja reservkapitali jääkidelt saadav tulu planeeritakse lähtudes Rahandusministeeriumi kassareservi tulususe prognoosist, arvestades aasta keskmise vahendite saldoga.

Muud tulud

Muudes tuludes kajastatakse haigekassa poolt esitatud nõuded Euroopa Liidu liikmesriikide pädevatele asutustele nende riikide kindlustatutele Eestis osutatud raviteenuste eest, tulu raviteenuste arvete töötlemisest ning tegevuskulude ja ravikindlustuse kuludega seotud valuutakursi muutuste kasumid.

Tervishoiukulud

1. Tervishoiuteenused

Haigekassa prioriteediks on jätkuvalt tagada kvaliteetse arsti- ja õendusabi õigeaegne kättesaadavus ning ennekõike toetades esmatasandi tervishoiu arengut. Ühtlasi on haigekassa eesmärgiks jätkuvalt laiendada teenuste paketti tõendus põhiste ja kulutõhusate diagnostika- ja ravimeetodite lisamisega.

Tervishoiuteenuste eelarve koostamise aluseks on metoodiliselt koostatud haigekassa nõudluse, mis arvestab rahvusvaheliste analüüside (sh Maailmapanga analüüs) tulemusi, esmatasandi arengusuundi ning kvaliteetse ravi ühtlase kättesaadavuse tagamise põhimõtteid.

Tervishoiuteenuste eelarvesse on planeeritud reserv, mis on arvestatud 1. aprill 2021 kehtima hakkava tervishoiuteenuste loetelu muudatusteks ning COVID-19 vaksineerimise ja tervishoiuasutuste COVID-19 lisakulude hüvitamiseks.

Tabel 3. Tervishoiuteenuste eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Haiguste ennetamise kulud	14 377	16 259	14 586	17 415	19%
Üldarstiabi kulud	143 770	163 063	159 776	173 275	8%
Eriarstiabi kulud	752 053	811 937	770 132	821 038	7%
Õendusabi kulud	39 982	46 326	45 542	52 085	14%
Hambaravi kulud	54 752	59 259	55 481	63 614	15%
Kiirabi kulud	53 164	56 940	57 690	58 721	2%
Ravikindlustamata inimeste vältimatu ravi	8 810	7 832	8 090	9 219	14%
Isikukaitsevahendid	0	0	15 128	39 000	158%
Reserv	0	0	0	31 849	-
Kokku	1 066 908	1 161 616	1 126 425	1 266 216	12%

1.1 Haiguste ennetamine

Haiguste ennetamise all mõistame tegevusi, mis on otseses seoses riigi rahvastiku tervise arengukavaga ja haigekassa strateegiliste eesmärkidega ning mis tõendus põhised aitavad kaasa haiguste varajasele avastamisele – tervisekontrollid, rasedate ja vastsündinute skriiningud, vähi sõeluuringud. Vastsündinute ainevahetushaiguste sõeluuringule lisatakse GALT-ensüümi aktiivsuse määramise test, mille tulemusena toimub Eestis alates 2021. aastast vastsündinute galaktoseemia sõeluuring. Emakakaelavähi sõeluuring läbis meetodilise uuenduskuuri, vahetati välja esmastest ja jätku-uuring ning laiendati sihtrühma. Edaspidi kuuluvad nimetatud sõeluuringu sihtrühma naised vanusevahemikus 30–55 aastat 5 aastase intervalliga ning sõeluuringu esmastestiks on inimese papilloomviiruse test, jätku-uuringuks vedelikul baseeriv tsütoloogiline uuring.

Samuti kuuluvad siia tegevused, mis on suunatud krooniliste haiguste ägenemiste ning neist põhjustatud tüsistuste vähendamiseks või ärahoidmiseks – krooniliste haiguste ohjamine läbi perearsti kvaliteedisüsteemi rakendamise, et vältida edaspidiseid suuri kulutusi seoses nende haiguste raviga ning inimeste varajast töövõime kaotust, invaliidistumist või surma. Haigekassa kompenseerib oma kindlustatutele suures mahus ka ennetaval eesmärgil väljastatud ravimeid ja meditsiiniseadmeid. Seega toimub haiguste ennetamine tervishoius igal tasandil.

Alates 2021. aastast lisanduvad ennetuse eelarvesse mittekindlustatute sõeluuringud ning arvestame ka vaktsineerimise võimaluste laiendamise riskirühmadele.

Tabel 4. Haiguste ennetamise eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Koolitervishoid	8 188	8 538	8 815	9 006	2%
Noorte reproduktiivtervise arendamine	1 545	2 162	1 352	1 898	40%
Noorsportlaste tervisekontroll	1 071	1 285	1 013	1 541	52%
Rinnavähi varajane avastamine	1 973	2 705	1 941	2 734	41%
Emakakaelavähi varajane avastamine	441	748	403	1 214	201%
Jämesoolevähi varajane avastamine	966	621	685	810	18%
Meeste tervise projekt	20	22	234	0	-
Tubakast loobumise nõustamine	0	100	38	102	168%
Muu ennetus	173	78	105	110	5%
Kokku	14 377	16 259	14 586	17 415	19%

1.2 Üldarstiabi

Haigekassa peab oluliseks tugevdada ja laiendada perearstide- ja ödede ravi koordineerija ning tervisenõustaja rolli. Perearstiabis on haigekassa prioriteediks, et peamised vajalikud uuringud ja protseduurid saaksid patsientidele määratud ja tehtud perearsti poolt või tema koordineerimisel. Samuti toetame perearstide ja eriarstide aktiivse koostöö arendamist e-konsultatsiooni teenusena ning panustame elektroonilise saatekirja kiirese väljatöötamise, hõlbustamiseks perearstide ja eriarstide koostööd patsientide ravis ja saatekirjade diferentseerimist vastavalt patsiendi tervises seisundile. Prognoosiperioodil jätkame tervisekeskuse teenuste arendamisega ning perearstidele motiveerivate rahastusmudelite loomise ja arendamisega.

2020. aasta lõpu seisuga on haigekassal leping 420 üldarstiabi teenuseosutajaga, kes teenindavad 784 nimistut. Esmatasandi tervisekeskusi on 39. Tervisekeskuste tööle hakkamisega toetame terviklikku patsiendikäsitlust, inimeste jaoks on laienenud perearsti tervishoiuteenuste valik. Tervisekeskustes on lisaks perearstile ja -õele ka füsioteraapia, ämmaemandusabi ja koduõenduse teenus.

2021. aasta eelarve koostamisel arvestasime perearstiabi asendussüsteemi rahastamise muutmise mõjuga ning koduõenduste kasvuga tervisekeskustes. Kauguse lisatasu kasv eelarves on tingitud sellest, et tasu maksmise põhimõte muutus 2020. aasta aprillist. Seetõttu rakendub eelarvele I kvartali muudatuse mõju.

Tegevusfondi lisatakse alates 2021. aastast kaks uut teenust, mis on seotud emakakaelavähi sõeluuringuga, sest näeme sõeluuringu kättesaadavuse ja hõlmatus e tõstmises esmatasandi olulist rolli.

Tabel 5. Üldarstiabi eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Baasraha	18 187	19 916	20 820	21 091	1%
Kauguse lisatasu	627	3 487	3 489	4 427	27%
Lisatasu teise pereõe eest	9 847	11 297	11 652	12 415	7%
Pearaha kokku	76 236	82 690	82 504	84 026	2%
Pearaha kuni 3 a vanuste kindlustatute eest	4 441	4 891	4 875	4 974	2%
Pearaha 3–6 a vanuste kindlustatute eest	4 496	4 898	4 853	4 978	3%
Pearaha 7–49 a vanuste kindlustatute eest	30 620	32 997	32 979	33 519	2%
Pearaha 50–69 a vanuste kindlustatute eest	21 316	23 121	22 941	23 494	2%
Pearaha üle 70 a vanuste kindlustatute eest	15 363	16 783	16 856	17 061	1%
Uuringute fond	29 438	33 903	27 571	34 451	25%
Tegevusfond	2 021	2 409	4 350	4 600	6%
Teraapiafond	1 529	1 703	1 360	1 800	32%
Jämesoolevähi varajane avastamine	0	308	445	500	12%
Koduõendus tervisekeskuses	0	0	1 002	1 325	32%
Emakakaelavähi varajane avastamine	0	0	0	250	-
Tööajaväline lisatasu	408	582	347	500	44%
Kvaliteedi lisatasu	4 754	5 968	5 309	5 868	11%
Perearsti nõuandetelefon	723	800	927	900	-3%
Lisatasu muu personal tervisekeskuses	0	0	0	388	-
Asendustasud	0	0	0	734	-
Kokku	143 770	163 063	159 776	173 275	8%

1.3 Eriarstiabi

Eriarstiabi eelarve koostamisel oleme lähtunud hinnatud nõudlusest ja eelarve vahenditest. Tervishoiuteenuste hinnatud nõudlus on kindlustatute terviseseisundist tulenev vajadus tervishoiuteenuste kasutamiseks, mille osas haigekassa võtab tasu maksmise kohustuse üle seaduses sätestatud korras ja ulatuses. Eelarve piirangutest tulenevalt ei ole võimalik rahastada kogu hinnatud nõudlust, rahastamise osakaal lähtub prioriteetidest.

2021. aastal jätkub raviteekonna põhise rahastamise piloteerimine insuldiprojekti näitel, et saada ülevaade patsiendi tervikkäsitlusest ning positiivsete tulemuste korral kaaluda laialdasemalt episoodipõhise rahastamise sisseviimist teenuste eest tasumisel. 2021. aastal alustame endoproteesimise patsiendi raviteekonna projektiga. Raviteekondade põhise rahastamisega seoses on fookuses taastusravi piisava kättesaadavuse tagamine.

Eelarve koostamisel arvestasime tervishoiuteenuste loetellu lisanduvate uute teenustega. 2021. aastast lisandub tervishoiuteenuste loetellu kaugteraapia, mille eesmärk on parandada patsientide ligipääsu ravile ja informatsioonile. See muudab teraapiateenuse osutamise ning tervishoiu ressursside jagamise efektiivsemaks. Kaugteraapia annab võimaluse pakkuda patsientidele mitmekülgset teenust arvestades nende vajadusi. Jätkame ka juba 2020. aastal alustatud kaugvastuvõtu teenuste rahastamist.

2020. aastal lisanduvad eriarstiabi teenustesse uued diagnostilised võimalused (endoskoopilised uuringud, radioloogilised uuringud) ning uued haiglaravimid leukeemia ja lümfoomi raviks, kahe harvaesineva haiguse raviks, neuroendokriin- ja rinnakasvaja raviks. Samuti tekib uusi ravialternatiive muude haiguste raviks.

Arvestame 2021. aasta eelarves sellega, et eriarstiabis lisandub võimalus erialade vahelise e- konsultatsiooni tegemiseks.

2021. aasta eriarstiabi eelarve üldised prioriteetidid tuginevad peamiselt 2020. aastal kokkulepitule. Olulisemad märksõnad:

- onkoloogia, hematoloogia;
- laste ravi täpsema fookusega laste plaanilisel ambulatoorsel ravil ja lastepsühhiaatria osas;
- viljatusravi.

2021. aastal on eraldi tähelepanu all vaimne tervis ning oleme võtnud eesmärgi lühendada psühhiaatria erialal ravijärjekorda ühe nädala võrra.

Tabel 6. Eriarstiabi eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Eriarstiabi erialad	658 529	685 630	645 326	691 683	7%
ambulatoorne kokku	264 926	258 890	247 588	257 800	4%
päevaravi kokku	33 113	32 086	30 713	31 767	3%
statsionaarne kokku	360 490	394 654	367 025	402 116	10%
Erijuhud	73 344	74 372	72 744	75 959	4%
Ülikallid juhud	7 192	7 173	6 232	8 037	29%
Muud erijuhud	66 152	67 199	66 512	67 922	2%
Periooditasud	20 180	51 935	52 062	53 396	3%
Eriarstiabi kuutasu	2 794	2 938	2 938	2 958	1%
Valmisolekutasu	17 386	48 997	49 124	50 438	3%
Kokku	752 053	811 937	770 132	821 038	7%

Tabel 7. Eriarstiabi ravijuhud

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Eriarstiabi erialad	3 145 945	3 104 767	2 870 050	2 933 274	2%
ambulatoorne kokku	2 904 493	2 855 460	2 634 815	2 681 908	2%
päevaravi kokku	65 436	61 607	56 435	60 480	7%
statsionaarne kokku	176 016	187 700	178 800	190 887	7%
Erijuhud	44 628	42 815	41 690	43 552	4%
Ülikallid juhud	53	50	45	53	18%
Muud erijuhud	44 575	42 765	41 645	43 499	4%
Periooditasud	360	540	540	556	3%
Eriarstiabi kuutasu	12	12	12	12	0%
Valmisolekutasu	348	528	528	544	3%
Kokku	3 190 933	3 148 122	2 912 280	2 977 382	2%

1.4 Õendusabi

Õendusabi eesmärk on patsiendile parima võimaliku elukvaliteedi ja toimetuleku saavutamine või säilitamine. Õendusabi vajavad patsiendid, kes ei tule iseseisvalt toime kroonilistest haigusest tingitud erinevate häirete ja puuete tõttu.

Õendusabi arengus on lähiaastate märksõnaks kvalitatiivne kasv. Koostöös Sotsiaalministeeriumiga on väljatöötamisel hooldus- ja õendusabi vajaduse hindamise ühtsed põhimõtted ja juhendid ning seoses sellega suunatakse täiendavad vahendid statsionaarsesse õendusabisse. Jätkuvalt on õendusabi arendamisel meie prioriteet koduõendusteenuse kättesaadavuse parandamine vähendades seeläbi aktiivravi koormust.

2021. aastal jätkame üldhooldekodude õendusteenuse rahastamist. Väljaspool isiku kodu osutatav üldhooldusteenus on kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on turvalise keskkonna ja toimetuleku tagamine täisealisele isikule, kes terviseseisundist, tegevusvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei suuda kodustes tingimustes ajutiselt või püsivalt iseseisvalt toime tulla. Eesmärgiks on, et kõik hoolduskodudes olevad elanikud on õendusteenusega kaetud.

Järgmisel aastal rahastame täiendavalt üldhooldekodu õendusteenuse hinnamudelit järgmiste komponentide osas: õe puhukusetasu, isikukaitsevahendite kulu, õe tööriiete kulu, ohtlike jäätmete utiliseerimise kulu, kontaktivaba infrapuna termomeeter. Lisaks tasutakse üldhooldekodudes, kus on vähem, kui 20 voodikohta piirhinda 20 elaniku eest.

Tabel 8. Õendusabi eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Statsionaarne õendusabi	31 258	34 614	33 774	36 660	9%
Koduõendus	8 724	9 212	9 241	9 425	2%
Õendus üldhooldusteenusel	0	2 500	2 527	6 000	137%
Kokku	39 982	46 326	45 542	52 085	14%

Tabel 9. Õendusabi ravijuhud

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Statsionaarne õendusabi	18 949	19 226	17 612	19 990	14%
Koduõendus	40 627	41 063	43 239	41 481	-4%
Kokku	59 576	60 289	60 851	61 471	1%

1.5 Hambaravi

Haigekassa poolt rahastatav hambaravi eelarve sisaldab laste hambaravi, hambahaiguste ennetamise ning täiskasvanute hambaravi- ja proteesihüvitise kulud.

2021. aasta prioriteediks on laste hambahaiguste ennetuse ja ravi teenuste kättesaadavuse ühtlustamine ja parandamine. Selleks lihtsustame laste hambaravi lepingupartneriks saamist, et suurendada piirkondlikku kaetust. Pikaajalise eesmärgina peaks laste hambaravi ennetustegevus ja ravi toimuma senisest süsteemsemalt. Lisaks ennetustegevustele jätkuvad ka pereõdedele ja kooliõdedele suunatud terviseedenduslikud projektid, millega toetatakse ennetustegevust.

2021. aasta eelarve koostamisel on hambaravi hüvitise puhul lähtutud kahest määrast: täiskasvanu mitterahalise hüvitise määrast, milleks on 40 eurot aastas 50%-se omaosalusega ning kõrgendatud määrast, mida makstakse rasedatele, alla 1-aastase lapse emadele, töövõimetus- ja vanaduspensionäridele, osalise või puuduva töövõimega inimestele ning suurenenud hambaravivajadusega inimestele. Kõrgendatud hüvitise määr on 85 eurot ning omaosalus 15%.

Hambaproteesimise teenuse eest võtab haigekassa maksmise kohustuse üle ravikindlustatud töövõimetus-pensionäridel, vanaduspensionäridel, osalise või puuduva töövõimega inimestel ning üle 63-aastastel ravikindlustatud eakatel kuni 260 euro eest kolme aasta kohta.

Tabel 10. Hambaravi eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Laste hambahaiguste ennetus ja ravi	25 165	28 572	24 694	29 678	20%
Ortodontia	6 891	7 182	7 128	7 512	5%
Täiskasvanute vältimatu hambaravi	1 501	1 553	2 187	2 208	1%
Täiskasvanute plaaniline hambaravi	21 161	21 895	21 434	24 176	13%
Täiskasvanute plaaniline hambaravi	57	36	66	72	9%
Elupuhune hambaravi	42	28	156	166	6%
Täiskasvanute mitterahaline hambaravihüvitis	13 471	14 131	14 388	16 238	13%
Täiskasvanute mitterahaline proteesihüvitis	7 591	7 700	6 824	7 700	13%
Valmisolekutasu	34	57	38	40	5%
Kokku	54 752	59 259	55 481	63 614	15%

1.6 Kiirabi

Kiirabi 2021. aasta eelarve on koostatud lähtuvalt kiirabi brigaadide ning kiirabiteenust osutatavate teenusepakkujate arvust. Arvestame väljuihi ja väliravil viibivate inimeste transpordi täiendavate kuludega.

Haigekassal on leping 10 kiirabibrigaadipidajaga. Rahastamisel lähtutakse kiirabibrigaadide arvust ja koosseisust, lisaks Terviseameti loal rakendatavad täiendava vähendatud koosseisuga kiirabibrigaadid ja esmase abi brigaadid, iga-aastaselt kokku lepitud täiendavalt tasutavate koolituste ja veoteenuse maht ning kiirabiteenuse loetelus kehtestatud kiirabiteenuste hinnad.

Tabel 11. Kiirabi eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Kiirabi	53 164	56 940	57 690	58 721	2%

1.7 Ravikindlustamata inimeste vältimatu ravi

Alates 2019. aastast rahastab haigekassa ravikindlustamata inimeste vältimatut ravi. 2021. eelarve planeerimisel lähtume varasemate aastate teenuse kasutusest. 2021. aastal laienevad vähi söeluuringud ka ravikindlustamata isikutele, millest tulenevalt suureneb eelarve 700 tuhande euro võrra.

Tabel 12. Ravikindlustamata inimeste eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Ravikindlustamata inimeste vältimatu abi	8 810	7 832	8 090	9 219	14%

2. Tervise edendamine

Haigekassa tervise edendamise tegevused toetavad vastavalt rahvastiku tervise arengukavale inimeste teadlikkuse kujundamise, tervisekäitumise suunamise, ravikvaliteedi arendamise eesmärkide saavutamist ning tervise edendamise eesmärkide saavutamiseks ja täitmiseks.

2021. aastal on tervise edenduse valdkonna prioriteediks jätkuvalt terviseteadlikkuse kasvu suurendamine ning tervisekindlustuse pakutavatest võimalustest teavitamine. Tervisekäitumise parendamine ning inimestele nende võimaluste tutvustamine jätkub läbi erinevate projektide, mis on suunatud peamiselt kolmele sihtrühmale: lapsed, noored ja täiskasvanud. Teadlikkust tõstame läbi erinevate kampaaniate, nendega kaasuvate ürituste ning avaliku kommunikatsiooni. Jätkuvalt on avalikkuse teavitamise vaates prioriteediks vähi söeluuringud, alates 2021. aastast ka ravikindlustamata inimestele. Jätkuvalt on üha enam fookuses vaimne tervis ning püsivalt oluline südame- ja veresoonehaiguste ennetamine, mille puhul kasutame jätkuvalt liikumisele suunatud üleskutseid. Läbi aastate on prioriteediks olnud koostöö esmatasandiga. Sel aastal keskendusime perearsti nõuandetelefoni teenuse teavitamisele, kus toimus mitmeid muudatusi. Lisaks toimub koostöö ka erinevate trükimaterjalide koostamise ja jagamisega.

Lisaks kajastuvad tervise edendamise eelarves kliiniliste auditite ning patsiendijuhendite koostamise ja rakendamisega seotud kulud.

Tabel 13. Tervise edendamise eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Laste tervislikule arengule suunatud tegevus	736	1 000	745	1 100	48%
Patsiendi teadlikkusele suunatud tegevused	1 240	2 030	1 305	1 850	42%
Tervisesüsteemi arendamine	528	1 020	1 000	1 100	10%
Kokku	2 504	4 050	3 050	4 050	33%

3. Ravimid

Ravimite eelarve koosneb:

- kindlustatutele kompenseeritavatest ravimitest;
- täiendavast ravimihüvitisest;
- HIV, tuberkuloosi ravimid, antidoodid ja immuunpreparaadid.

Ravimite eelarve kasvab tulenevalt nõ orgaanilisest kasvust, mis jälgib demograafilisi trende, kuid arvestatud on ka vahendid uute ravimite rahastamiseks, mille osas on taotluste menetlemine ja hinnaläbirääkimised edukalt lõppenud. Eelarvekasvuga proportsionaalselt kasvab ka täiendava ravimihüvite kulu. Lisaks tuleb samast eelarvest katta riikliku immuniseerimiskava alusel hangitavate vaktsiinide kulud, kus esmakordselt sisaldub ka eakate immuniseerimine gripi vastu. Samuti tuleb hankida ravimid HI viirusega patsientidele ning varuda tuberkuloosiravimid ja antidoodid. Lisaks on kinnitatud uus HIV testimise ravijuhend, mille alusel liigub testimine suuremas mahus perearstidele. Muudatus tagab tõhusama testimise, mis võib kaasa tuua suurema vajaduse ravimite järele.

Tabel 14. Ravimite eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Kindlustatutele kompenseeritavate ravimite kulud	139 160	151 888	150 350	158 879	6%
Täiendav ravimihüvitis	7 481	9 296	7 714	8 000	4%
HIV, AIDS, antidoodid ja immuunpreparaadid	18 814	22 100	16 579	22 100	33%
Kokku	165 455	183 284	174 643	188 979	8%

3.1 Kindlustatutele kompenseeritavad ravimid

Haigekassa poolt kompenseeritavaid ravimeid, mida patsient saab iseseisvalt kasutada, väljastatakse apteegist tervishoiutöötaja retsepti alusel. Osa retsepti maksumusest tasub haigekassa ja vastav summa arvestatakse maha apteegis. Ambulatoorseks kasutamiseks mõeldud soodusravimite hüvitamine patsientidele on haigekassa jaoks avatud kohustus. See tähendab, et haigekassa on kohustatud soodusravimite loetellu kantud vajaduspõhised ravimid seaduses määratud ulatuses hüvitama ega saa vahendite puudumisele viidates keelduda.

2021. aasta soodusravimite eelarve koostamisel on arvestatud varasema nelja aasta hüvitiste trende, ravimikasutuse prognoositavaid muutusi ning soodusravimite loeteluga kaasneva muudatuste mõjuga.

Soodusretseptide arvu kui ka ühe retsepti keskmise maksumuse prognoosimisel on planeeritud mõõdukat tõusu arvestades viimase nelja aasta kasvutrendidega.

Tabel 15. Kindlustatutele kompenseeritavate ravimite eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
100% soodusravimid	72 393	79 615	82 158	86 818	6%
90% soodusravimid	42 737	46 234	45 085	47 643	6%
75% soodusravimid	6 117	6 594	6 251	6 606	6%
50% soodusravimid	17 913	19 445	16 856	17 812	6%
Kokku	139 160	151 888	150 350	158 879	6%

Tabel 16. Retseptide arv

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
100% soodusravimid	1 016 168	1 037 403	1 024 741	1 057 138	3%
90% soodusravimid	3 023 610	3 007 764	3 221 661	3 259 812	1%
75% soodusravimid	577 348	592 023	627 807	630 468	0%
50% soodusravimid	4 089 309	4 125 307	3 869 909	4 065 321	5%
Kokku	8 706 435	8 762 497	8 744 118	9 012 739	3%

3.2 Täiendav ravimihüvitis

Alates 2018. aastast muutus ravimihüvitis automaatseks ning lissoodustuse saab kindlustatu koos tavapärase ravimisoodustusega juba apteegis ravimi väljaostmisel. Seda aga juba kulutustelt, mis ületavad 100 eurot kalendriaastas (varasemalt alates 300 eurot). Kui summa on aastas 100–300 eurot, hüvitatakse 100 eurot ületavast osast 50% ning kui summa ületab aastas 300 eurot, hüvitatakse 300 eurot ületavast osast 90%. Kui summa jääb aastas alla 100 euro, siis täiendavat ravimihüvitist ei maksta.

Täiendavale ravimihüvitisele prognoosime 2021. aastaks kasvu eelnevate aastate põhjal.

Tabel 17. Täiendav ravimihüvitise eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Täiendav ravimihüvitis	7 481	9 296	7 714	8 000	4%

3.3 HIV, tuberkuloosi ravimid, antidoodid ja immuunpreparaadid

Alates 2019. aastast teostab ravimihankeid haigekassa, seni rahastati nimetatud teenuseid riigieelarvest, kuna need teenused peavad olema kättesaadavad kõigile, nii ravikindlustatud kui ravikindlustamata inimestele.

Eesti Haigekassa hangib:

- 23 antiretroviirusravimit, sh 11 lasteravimit;
- 28 tuberkuloosi põhivavimit ja 8 kõrvaltoimeravimit;
- 15 vaktsiini ja 6 immuunglobuliini/antitoksiini, samuti tuberkuliini teste;
- 9 antidooti.

4. Ajutise töövõimetuse hüvitised

Ajutise töövõimetuse hüvitis on rahaline kompensatsioon, mida makstakse töövõimetuslehe alusel kindlustatud isikule, kellel jääb ajutise töövabastuse tõttu saamata töötasu.

Eelarve planeerimisel on võetud arvesse viimase 4 aasta hüvitiste tegelikku kasutust, kindlustatute ning hooldatavate vanuselise struktuuri muutust ning prognoositavat keskmise palga muutust. Sünnitushüvitiste puhul on arvestatud sünnitajate keskmise vanuse tõusuga.

Ajutise töövõimetuse hüvitiste eelarve koostamisel on arvesse võetud:

- viimase nelja aasta hüvitiste kasutuse statistikat;
- Rahandusministeeriumi sūgise majandusprognoosi makronäitajaid;
- töövõimetushüvitise maksmise muudatust perioodil 01.01.2021-30.04.2021.

Selleks, et vähendada inimeste haigena töö käimise riski ja töötajate omavastutust ning seeläbi piirata COVID-19 haiguse levikut muutub ajutiselt haiguslehtede hüvitamise kord ajavahemikul 01.01.2021–30.04.2021. Töötaja omavastutus on esimene haiguspäev, tööandja maksab hüvitist teisest viienda päevani ning haigekassa maksab hüvitist alates kuundast päevast. Muudatuse mõju kokku on 5 miljonit eurot, millest 2,5 miljonit eurot kaetakse riigieelarve eraldisest ning 2,5 miljonit eurot haigekassa eelarvelistest vahenditest.

Tabel 18. Ajutise töövõimetuse hüvitise eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Haigushüvitised	80 717	83 380	85 746	95 362	11%
Hooldushüvitised	24 559	27 294	27 112	27 214	0%
Sünnitushüvitised	56 737	62 091	55 416	66 520	20%
Töönnetushüvitised	5 339	5 697	5 254	5 871	12%
Kokku	167 352	178 462	173 528	194 967	12%

Tabel 19. Haigekassa hüvitatud töövõimetuspäevade arv

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Haigushüvitised	3 825 723	3 675 750	4 368 466	4 142 968	-5%
Hooldushüvitised	917 225	949 317	871 691	908 809	4%
Sünnitushüvitised	1 507 586	1 528 952	1 355 044	1 621 167	20%
Töönnetushüvitised	158 728	152 432	136 004	154 920	14%
Kokku	6 409 262	6 306 451	6 731 205	6 827 864	1%

5. Meditsiiniseadmete hüvitised

Haigekassa hüvitab meditsiiniseadmeid kõigile kindlustatutele, kellele arst on määranud meditsiiniseadme kasutamise, arvestades meditsiiniseadmete loetelus toodud tingimusi. Meditsiiniseadmete osas on tegemist haigekassale avatud kohustusega.

Meditsiiniseadmete kompenseerimiseks vajamineva eelarve koostamisel võeti aluseks 2020. aasta eelarve täitmise prognoos. Eelarve prognoosimisel võeti arvesse juba hüvitatavate meditsiiniseadmete osas eeldatavate seadmete kasutajate arv ja kasutuse kasv. Samuti arvestati alates 1. jaanuarist 2021 jõustuvast uuest meditsiiniseadmete loetelust olevate muudatuste mõjuga.

2021. aasta põhifookuses on diabeetikutele veresuhkru kontrolliks ning ravimite manustamiseks vajalike meditsiiniseadmete kättesaadavuse parandamine.

Lisaks laiendame hüvitamist trahheestoomiga patsientidele uut tüüpi ravitarvikute osas (nebulisaator, kõneklapp, kaelapaelad) ning suurendame stoomi ja fistuliga ning lümfitursetega patsientidele hüvitatavate meditsiiniseadmete limiite katmaks patsientide tegelikke vajadusi. Täiendavalt laiendasime haavasidemete hüvitamist arteriaalse haavandiga patsientidele.

Tabel 20. Meditsiiniseadmete eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Esmased varajased proteesid ja ortoosid	1 762	1 873	1 638	1 763	8%
Insuliinipumbad, pumba- ja sensorravi tarvikud	1 730	2 257	1 818	2 442	34%
Diabeeditarvikud (va pumpravi)	4 637	4 526	4 623	5 093	10%
Stoomihooldusvahendid	1 485	1 689	1 659	1 953	18%
Püsiva positiivrõhu aparaadid ja maskid	1 516	1 665	1 561	1 634	5%
Haavasidemed ja haavaplaastrid	67	105	70	101	44%
Muud meditsiiniseadme hüvitised	274	485	290	354	22%
Kokku	11 471	12 600	11 659	13 340	14%

6. Eestis kindlustatu ravi välisriigis

Kindlustatu ravi välisriigis koosneb plaanilisest ravist välisriigis ning hüvitistest seoses Euroopa Liidu õigusaktidega, kus hüvitise saajaks on Eesti Haigekassa kindlustatu. Tervishoiuteenuste osutamist ning selle eest tasumist reguleerib EL riikide sotsiaalkindlustussüsteeme koordineeriv Euroopa Nõukogu määrus, millest tulenevad tervishoiuteenuste hüvitised on haigekassale avatud kohustus.

2013. aastal rakendus Eestis direktiiv „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriülese tervishoius“. Piiriülese arstiabi hüvitamise tingimused on toodud ravikindlustuse seaduses – patsiendid võivad minna teise liikmesriiki eesmärgiga saada seal lisaks vajaminevale ravile ka plaanilist ravi. Kulude hüvitamine haigekassa eelarvest toimub Eestis kehtivate tervishoiuteenuste piirhindade alusel.

Tabel 21. Eesti kindlustatu ravi välisriigis eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Plaaniline ravi välisriigis	3 392	7 590	4 203	5 160	23%
Eestis kindlustatud inimese tervishoiuteenuse hüvitise kulud teises liikmesriigis	4 769	7 995	7 880	8 000	2%
Kulud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi alusel	96	126	133	140	5%
Kokku	8 257	15 711	12 216	13 300	9%

7. Muud kulud

Muudes kuludes kajastatakse

- toetustegevused;
- Euroopa kindlustatu tervishoiuteenused;
- muud tervishoiukulud.

Tabel 22. Muude kulude eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Toetustegevused	259	460	227	300	32%
ELis kindlustatu tervishoiuteenused	2 010	1 900	1 156	1 200	4%
Mitmesugused tervishoiukulud	33	23 200	120 021	28 052	-77%
Kokku	2 302	25 560	121 404	29 552	-76%

7.1 Toetustegevused

Riigieelarvest ületulevate funktsioonidega on haigekassa eelarvesse planeeritud toetustegevused, mis koosnevad, meremeeste ööpäevaringse eesti- ja ingliskeelse meditsiinilise kaugkonsultatsiooni võimaluse tagamisest laeval, HIVi ja AIDSi ravikonsiiliumi töö toetamisest ning ravimite logistikaga seotud kuludest.

7.2 Euroopa kindlustatu tervishoiuteenused

Teistes EL liikmesriikides kindlustatutel on õigus:

- vajaminevale arstiabile ajutisel viibimisel Eestis;
- igasugusele arstiabile Eestis elades.

EL liikmesriikide kindlustatute vajamineva arstiabi eest tasub esmalt haigekassa, aga tervishoiuteenuste kulude lõplikuks kandjaks jääb isiku kindlustajariik.

7.3 Muud tervishoiukulud

Kõige olulisema kuluartiklina kajastub muude tervishoiukulude all residentuuri rahastamisega seonduv. Residentuuri kulude planeerimisel on lähtutud tervishoiuvaldkonna üliõpilaste arvust ning kokkulepitud tasu maksmise põhimõtetest. Residentuuriga seotud kulud on 18,5 miljonit eurot.

Muude tervishoiukulude eelarves on planeeritud vahendid innovatsioonifondi tarbeks. Fond on mõeldud tervishoiuteenuste osutamise kvaliteeti, kättesaadavust ja efektiivsust arendavate tegevuste või projektide ning tervisesüsteemi arendustegevuste eest tasumiseks kooskõlastatult Sotsiaalministeeriumiga (ravikindlustuse seadus §4). 2021. aasta suuremateks innovatsiooniprojektideks on e-kiirabi, UPTIS (Uue põlvkonna tervise infosüsteem), endoproteesimise raviteekond ja erinevad vaimse tervise arendustega seotud projektid.

Tervishoiu infosüsteemide haldus- ja hoolduskuludeks on planeeritud 1,9 miljonit eurot. Sellest 1,2 miljonit eurot tasume TEHIKule tervishoiu infosüsteemide (Tervise Infosüsteem, E-kiirabi, Otsustustugi, RINA, Misp jne) ülalhoiuga seotud kuludeks. Perearstide otsusetoe litsentside pikendamiseks kulub 0,5 miljonit eurot. Ravimite koostoime laheduse igaaastane litsentsikulu on 0,15 miljonit eurot. Lisaks on planeeritud vahendid oluliste tervishoiu lahenduste arendusteks, sh. Tervise Infosüsteemi arendusteks 2,1 miljonit eurot, kaugteenuste näidisprojektidele 1,0 miljonit eurot, riskipatsientide käsitlemise projektile esmatasandil 0,65 miljonit, 3N juurutamisele õenduses 0,45 miljonit eurot.

2020. aasta eelarve täitmise prognoosis kajastuvad kevadise COVID-19 kulud, mis olid 94,7 miljonit eurot. Kõige rohkem vahendeid kulus isikukaitsevahendite täiendavate kulude katmiseks, kokku summas 30 miljonit eurot. Haiglata püsikulude katmiseks sel perioodil, kui plaaniline ravi oli piiratud, kulus 21,5 miljonit eurot. Töövõimetushüvitiste täiendavate kulude katmiseks oli vaja vahendeid 20 miljonit eurot. COVID-19 lõpparuanne on kättesaadav haigekassa kodulehelt lingil www.haigekassa.ee/haigekassa/majandusaruanded-ja-eelarve.

2021. aastal sisalduvad haigekassa poolt kompenseeritavad COVID-19 kulud tervishoiuteenuste eelarves (peamiselt isikukaitsevahendite kompenseerimine).

Tegevuskulud

2021. aastaks planeerime tervishoiu administreerimise tegevuskulude eelarveks 1% tervishoiu kogukuludest.

Tööjõukulud jäävad 2021.aastal eelmise aastaga samale tasemele. Haigekassas on 200 töökohta ning pea kõik neist on täidetud. Peame väga oluliseks hoida oma personal kompetentsena ning põhipalk töajouturul konkurentsivõimelisena.

Majandamiskulude all on kajastatud asutuse igapäevategevusega seotud kulud, sealhulgas ka oma töötajate koolituskulud, konsultatsioonide (sealhulgas auditeerimiskulud) ja uuringute ning sisekommunikatsiooni kulud. Lähtuvalt jätkuvast Covid-19 levikust tulenevatest piirangutest vähemalt 2021.aasta esimesel poolaastal, on majanduskuludes arvestatud 2020. aasta eelarvega võrreldes madalamate transpordi- ja igapäevaste majandamiskuludega.

Infotehnoloogiliste kulude arvelt rahastatakse IT infra- ning arenduskulud tagamaks tervishoiuga seotud infosüsteemide töökindlus ning kaasaegsus. Meie prioriteediks on arendada ja tagada infotehnoloogilised muudatused seoses järk-järgulise väliste teenusepartnerite kaasamisega.

Arenduskulude alla planeeritakse tervishoiuteenuste arenduskulud nagu näiteks tervishoiukulude auditeerimise ja konsultatsioonide kulud. Arenduskulud toetavad kogu tervishoiusüsteemi arengut, ning planeerime arenduskulud eelmise aastaga samale tasemele.

Muude tegevuskulude all on suurim kuluartikkel käibemaksukulu eelarve erinevatelt tegevuskuludelt (nt infotehnoloogiaga seotud käibemaksukulud).

Tabel 23. Tegevuskulude eelarve tuhandetes eurodes

	2019 tegelik	2020 eelarve	2020 täitmise prognoos	2021 eelarve	Muutus võrreldes 2020 täitmise prognoosiga
Tööjõukulud	7 360	7 990	7 990	7 990	0%
Majandamiskulud	1 893	2 422	1 950	2 301	18%
Infotehnoloogia kulud	2 689	2 868	2 100	3 003	43%
Arenduskulud	271	450	315	450	43%
Muud tegevuskulud	1 170	1 370	950	1 256	32%
Kokku	13 383	15 100	13 305	15 000	13%

Reservkapital

Reservkapitali moodustamist reguleerib Eesti Haigekassa seaduse §38 järgmiselt

- Haigekassa reservkapital on haigekassa eelarve vahenditest moodustatav reserv makromajanduslikest muutustest tulenevate haigekassa eelarve riskide vähendamiseks.
- Reservkapitali suuruseks on 5,4% eelarve mahust.
- Reservkapitali võib kasutusele võtta ainult erandkorras Vabariigi Valitsuse korraldusega valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul. Enne ettepaneku esitamist Vabariigi Valitsusele kuulab valdkonna eest vastutava minister ära haigekassa nõukogu arvamuse.

Arvestades eelarve suurust, on 2021. aastal nõutav reservkapital 93 miljonit eurot. Reservi kantakse vahendid haigekassa jaotamata tulemi realt.

Riskireserv

Riskireservi moodustamist reguleerib Eesti Haigekassa seaduse §39¹ järgmiselt

- Haigekassa riskireserv on haigekassa eelarve vahenditest moodustatav reserv haigekassale võetud kohustustest tulenevate riskide vähendamiseks.
- Riskireservi suurus on 2% haigekassa tervishoiukulude eelarve mahust.
- Riskireservi võib kasutusele võtta haigekassa nõukogu otsusega.

2021. aastal on nõutav riskireservi suurus 34 miljonit eurot. Reservi kantakse vahendid haigekassa jaotamata tulemi realt.

Jaotamata tulem

Eesti Haigekassa eelmiste perioodide jaotamata kasumi kasutuselevõttu reguleerib Eesti Haigekassa seaduse §36¹ järgmiselt

- Haigekassa eelmiste perioodide jaotamata kasumit on majandusaastas lubatud kasutusele võtta kuni 30% ulatuses, kuid mitte rohkem kui 7% eelmisel kalendriaastal haigekassa eelarves ettenähtud tervishoiuteenuste kuludest.
- Haigekassa eelmiste perioodide jaotamata kasumi kasutuselevõttu otsustab nõukogu juhatuse ettepaneku alusel.

2021. aastal on jaotamata tulemi prognoositav maksimaalne lubatav kasutus 41 miljonit eurot, millest 9,6 miljonit on arvestatud reservkapitali ja riskireservi suurendamiseks, et viia reservid seadusega nõutavale tasemele.